

KOMMISSORIUM

Dato: 4. december 2020

Kommissorium for opgaveudvalg om gravide og fødende

Baggrund og formål

Region Hovedstaden ønsker at finde nye veje til at inddrage borgerne i udviklingen af sundhedsvæsenet.

Derfor er der etableret en række opgaveudvalg, hvor politikerne, borgere og kommuner sammen skal finde løsninger på konkrete udfordringer i sundhedsvæsenet. Opgaveudvalgene skal bidrage med nye ideer til fremtidens velfærd i Region Hovedstaden, så det nære og sammenhængende sundhedsvæsen bliver omdrejningspunktet for bedre patientforløb.

Gravide og fødende

Antallet af fødsler stiger i Region Hovedstaden, og det forventes, at der i 2030 vil være omkring 4.800 flere fødsler om året sammenlignet med i dag. Der er allerede travlt på regionens fødesteder og med udsigten til endnu flere fødsler, står regionen overfor en stor opgave de kommende år. Der er allerede igangsat mange initiativer for at håndtere denne udvikling, herunder etablering af et nyt fødested og kvinde-barn-center på Bispebjerg Hospital, der åbner i 2024.

Regionen spiller en stor rolle i forløbet før, under og lige efter fødslen, hvorfor det også er i disse faser, at regionen kan gøre en stor forskel for udvalgets målgruppe. Opgaveudvalget vil således tage udgangspunkt i følgende tre overordnede temaer:

Tiden som gravid

Alle gravide i Hovedstaden tilbydes, foruden læge- og jordemoderkonsultationer, fødselsforberedelse på et af regionens fødesteder. For nogle er de nuværende tilbud tilstrækkelige, mens andre kan have brug for tilpassede forløb, der tager hensyn til specifikke udfordringer fx fysiske såvel som psykiske helbredsproblemer eller sociale udfordringer. Men hvordan tilrettelægges en meningsfuld fødselsforberedelse for regionens gravide og familier? Hvilke spørgsmål er særligt vigtige at adressere, og kunne der være alternative måder at tilbyde fødselsforberedelse på?

Opgaveudvalget vil under dets første tema undersøge, hvilke elementer, der kendetegner en meningsfuld og tryghedsskabende fødsels- og familieforbere-elsesindsats i graviditeten, samt hvordan man kunne arbejde yderligere med differentieret fødselsforberedelse.

Fødselsoplevelsen

I Region Hovedstaden er der omkring 22.000 fødsler om året. For mange er fødslen den første eller måske eneste længerevarende kontakt med et hospital, og fødestederne har således en stor opgave i at sikre trygge og rolige rammer for de fødende. Siden 2019 har gravide i Hovedstaden, udover ambulante fødsler på hospitalet, kunnet benytte sig af den regional hjemmefødselsordning og fire nye in-house fødeklinikker. Fælles for alle tilbud er, at gravide og kommende forældre oplever høj faglig ekspertise og tryghed i hele forløbet omkring fødslen.

Opgaveudvalget vil under dets andet tema undersøge, hvilke elementer, der kendetegner en god og tryk fødselsoplevelse, herunder hvordan man imødekommer et stigende ønske fra borgerne om mere differentierede fødertilbud, samtidig med at der tages højde for det stigende antal fødsler kommende år.

Den første tid som ny familie

Den første tid efter fødslen er afgørende for, at både barn og forældre får en god start på det nye liv, der venter. Fødestedernes tilbud til de nybagte familier varierer inden for regionen, og der er således forskellige tilgange til at understøtte den første tid efter fødslen. Eksempler herpå kunne være muligheden for at tale fødslen igennem med en jordemoder, hjælp til at skabe en god kontakt mellem forældre og barn, samt understøtte amning eller opstart af flaske.

Opgaveudvalgets vil under dets andet tema undersøge, hvilke elementer, der kendetegner en god indsats for nybagte familier. Det vil under dette tema også være relevant at undersøge, hvordan samarbejdet med de kommunale tilbud sikres, så borgerne oplever et nært og sammenhængende sundhedsvæsen

Sammensætning af udvalget

Udvalget sammensættes af:

- Tre medlemmer af regionsrådet i Region Hovedstaden (formand: Annie Hagel, næstformand: Sophie Hæstorp Andersen; ekstra regionsrådsmedlem: Martin Schepelern).
- To kommunalpolitikere udpeget af KKR fra kommuner omkring Rigshospitalet og det kommende fødested på Bispebjerg Hospital (optageområde BYEN) (Sundheds- og Omsorgsborgmester i Københavns Kommune, Sisse Marie Welling; Viceborgmester i Brøndby Kommune, Allan Runager)
- 12 borgere fra området omkring Rigshospitalet og det kommende fødested på Bispebjerg Hospital (optageområde BYEN), der inden for det seneste år, er blevet forældre til deres første barn. Med dette fokus ønsker udvalget at indsamle viden fra personer, der ikke på forhånd kender eller har tidligere oplevelser fra fødselsområdet. Borgerne kan dermed bidrage med værdifuld viden om det for mange første længerevarende møde med sundhedsvæsenet, og dele deres erfaringer om de tiltag, der sætter rammerne for en god oplevelse i en sårbar situation.

Udvalget vil tilstræbe en bred repræsentation af borgere i udvalget og borgere vil blive opfordret til at deltage uanset etnicitet, køn, seksuel orientering, handicap, religion eller alder.

Arbejdsform

Udvalget tilrettelægger selv sin arbejdsform på det første møde. Opgaveudvalget skal arbejde inddragende og derigennem sikre, at de nødvendige kompetencer og relevante perspektiver indgår i principper og anbefalinger for, hvordan regionen kan arbejde med at styrke nærhed og sammenhæng på tværs.

Der skal sikres koordination og sammenhæng i politikudviklingen til udvalget om forebyggelse og sammenhæng. Der kan inddrages yderligere interessenter og personer med særlig viden til møderne eller ved afholdelse af workshops, offentlige møder mv.

Udvalgets møder afholdes som udgangspunkt på Rigshospitalet. Der kan aflægges besøg på andre hospitaler, institutioner mv.

Tidsplan

Udvalget nedsættes i en periode på maksimalt et halvt år. Udvalgets møder afholdes i foråret 2021 så eventuelle forslag kan indgå i budgetforhandlin-

gerne. Udvalget vil inden sommeren præsenterer sine anbefalinger på et fællesmøde med regionsrådet forud for, at opgaveudvalgets konklusioner forelægges på regionsrådet.

Sundhedsudvalget får midtvejsstatus på arbejdet i opgaveudvalget.

Det bemærkes, at regionens fødeplan opdateres i 2020/2021, og administrationen vil arbejde for, at synergier mellem arbejdet med fødeplanen og opgaveudvalget udnyttes bedst muligt.

Økonomi

Hvis udvalget kommer med forslag, der kræver finansiering, vil det skulle indgå i den almindelige budgetproces i regionen.